

Vragen en antwoorden integriteitsbeleid UNICEF Nederland

Januari 2019

Inhoudsopgave:

[Algemeen](#)

[VOG \(Verklaring Omtrent het Gedrag\)](#)

[Gedragscode en vrijwilligersreglement](#)

[Vertrouwenspersoon en integriteitscommissie](#)

[Vragen](#)

Algemeen

- **Wat houdt een integriteitsbeleid in?**

UNICEF Nederland wil dat iedereen die aan de organisatie is verbonden zich integer gedraagt. Met 'integer gedrag' bedoelen wij dat iedereen zich 'normaal' gedraagt. Dus volgens de normen en waarden van onze organisatie. Daarnaast zijn er gewoon wetten en regels waar wij ons allemaal aan moeten houden. Daarom heeft UNICEF Nederland een integriteitsbeleid vastgesteld.

- **Wat is een gedragscode?**

UNICEF Nederland komt op voor de rechten van kinderen wereldwijd. Daarom stelde de organisatie ook een gedragscode op. Hierin staat hoe mensen zich moeten gedragen als zij iets namens UNICEF Nederland doen. De gedragscode is onderdeel van het integriteitsbeleid.

- **Wat houdt risicobeleid in?**

Voor de vrijwilligersorganisatie zijn alle mogelijke risico's per vrijwilligersfunctie in kaart gebracht en tevens is gekeken op welk gebied aanscherping nodig was.

- **Waarom doen we dit?**

Begin 2018 zijn verschillende vormen van grensoverschrijdend gedrag onderwerp van publiek debat geworden. Juist omdat een aantal voorbeelden uit onze sector genoemd zijn, heeft het onderwerp 'integriteit' in de sector en bij UNICEF Nederland terecht veel aandacht gekregen. Wij hebben daarom het integriteitsbeleid en het risicobeleid van UNICEF Nederland kritisch onder de loep genomen en op basis hiervan een nieuw integriteitsbeleid opgesteld. Onderdelen daarvan zijn de gedragscode, de vertrouwenspersoon, de integriteitscommissie en protocollen om naleving van de gedragscode te kunnen waarborgen.

Voor UNICEF Nederland is het van groot belang dat alle medewerkers en vrijwilligers op een veilige en plezierige manier voor UNICEF Nederland kunnen werken. Om duidelijk te maken welk gedrag daarbij hoort is een nieuwe gedragscode opgesteld. Deze gedragscode geldt nadrukkelijk zowel voor

medewerkers van het kantoor als voor vrijwilligers; er wordt immers samen gewerkt – en waar mensen samen werken helpt het als dezelfde waarden worden geleefd.

- **Wat gaat er veranderen?**

Een organisatie waar integer gehandeld wordt begint bij het aannemen van de juiste medewerkers en vrijwilligers. Daarom willen wij dat duidelijk is welk gedrag gewenst wordt. Met dat doel voor ogen wordt iedere medewerker en vrijwilliger gevraagd de gedragscode te onderschrijven en daar naar te handelen. Ook vragen we vrijwilligers het vrijwilligersreglement te ondertekenen.

In een aantal situaties willen wij extra zekerheid over een ‘schoon’ verleden van de medewerker of vrijwilliger. Daarom vragen wij iedere medewerker een VOG te overleggen. Hetzelfde geldt voor enkele vrijwilligersfuncties, voor voorzitters omdat zij regionale boegbeelden zijn, voor secretarissen omdat zij met persoonsgegevens omgaan en voor penningmeesters omdat zij met financiën omgaan.

- **Voor wie gaat er wat veranderen?**

Voor alle medewerkers en vrijwilligers geldt dat zij de gedragscode moeten onderschrijven en het vrijwilligersreglement moeten ondertekenen. Daarnaast is een VOG nodig voor alle medewerkers en voorzitters, secretarissen en penningmeesters van de regioteams. Dit alles geldt voor nieuwe medewerkers en vrijwilligers maar ook met terugwerkende kracht voor huidige medewerkers en vrijwilligers.

- **Waarom met terugwerkende kracht?**

Omdat het belangrijk is dat alle medewerkers en vrijwilligers het beleid onderschrijven. Het doel is dat we duidelijkheid bieden over taken en bevoegdheden en dat we afspraken hebben hoe we met elkaar en met contacten buiten de organisatie omgaan. Alle medewerkers en vrijwilligers moeten zich bij UNICEF Nederland veilig en gesteund voelen.

- **Wat kan ik zelf concreet doen?**

Jij kan helpen door ongewenst gedrag bespreekbaar te maken en ongewenst gedrag te melden als je denkt dat er maatregelen genomen moeten worden. Naast uiteraard het tekenen van de gedragscode en het vrijwilligersreglement.

- **Heeft er in het verleden grensoverschrijdend gedrag plaatsgevonden bij UNICEF Nederland door medewerkers en/of vrijwilligers?**

Voor zover wij weten heeft er zich in de afgelopen zeven jaar geen enkel incident met medewerkers en/of vrijwilligers van UNICEF Nederland voorgedaan.

- **Hoe gaat UNICEF om met ‘grijze’/niet-geregistreerde vrijwilligers?**

Niet-geregistreerde vrijwilligers nemen we niet mee in het integriteitsbeleid. Niet-geregistreerde vrijwilligers zullen wellicht af en toe iets VOOR ons doen, maar doen dit niet NAMENS ons. Dat maakt wel verschil. Als mensen niet staan ingeschreven, zal het lastig worden om hen te laten ondertekenen.

VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag)

- **Wat is een VOG?**

Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is een officiële verklaring afgegeven door het ministerie van Justitie en Veiligheid waaruit blijkt dat jouw gedrag in het verleden geen aanleiding heeft gegeven voor strafrechtelijke maatregelen.

- **Waarom een VOG?**

Een VOG aanvragen voor vrijwilligers laat zien dat je als vrijwilligersorganisatie bewust bezig bent met het zorgen voor een zo veilig mogelijke omgeving. Dat schrikt mensen die verkeerde dingen willen doen in veel gevallen al af.

- **Wie betaalt de VOG?**

Er zijn geen kosten mee gemoeid. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft UNICEF toegelaten tot de Regeling Gratis VOG voor haar vrijwilligers.

- **Waarom is er voor bepaalde vrijwilligers geen VOG nodig en voor andere weer wel?**

Samen met de Vrijwilligersraad hebben wij getoetst bij welke functie en bij welke rol er een risico is en of een VOG nodig is. Mogelijk dat het overleggen van een VOG in de toekomst ook voor andere vrijwilligersfuncties gaat gelden, met name als er sprake is van nauw een-op-een contact met kinderen maar voor nu is alleen voor voorzitters, secretarissen en penningmeesters van de regioteams een VOG nodig. Voor voorzitters omdat zij regionale boegbeelden zijn, voor secretarissen omdat zij met persoonsgegevens omgaan en voor penningmeesters omdat zij met financiën omgaan.

- **Waarom is er voor jeugdvoorlichters geen VOG nodig?**

Voorlopig is besloten dat er voor jeugdvoorlichters geen VOG nodig is omdat zij altijd moeten werken onder toezicht van een docent, geen een-op-een-contact hebben met leerlingen en vanwege het eenmalige contact niet de kans krijgen een vertrouwensband op te bouwen. De docent blijft verantwoordelijk voor de klas en heeft een VOG.

- **Wat is het advies van de Vereniging Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk t.a.v. een VOG?**

De Vereniging Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk adviseert te overwegen een VOG verplicht te stellen voor vrijwilligers die een-op-een verantwoordelijk zijn voor kwetsbare doelgroepen, geld of vertrouwelijke informatie.

- **Kan er ook een VOG worden aangevraagd voor buitenlanders die voor UNICEF Nederland vrijwilligerswerk doen?**

Het is niet mogelijk een VOG aan te vragen voor buitenlanders die voor UNICEF Nederland vrijwilligerswerk doen. Dit is met name het geval in het studentennetwerk (bijna de helft van de student vrijwilligers komt uit het buitenland) en enkele expatteams in de grote steden.

- **Hoe wordt de integriteit van buitenlandse vrijwilligers dan gewaarborgd als een VOG niet mogelijk is?**

Zij moeten de gedragscode ondertekenen en alle andere maatregelen gelden ook voor hen, zoals het feit dat zij zich ook moeten houden aan het vrijwilligersreglement en protocollen.

- **Alleen een VOG is toch niet afdoende om integer gedrag te waarborgen?**

Een VOG alleen is inderdaad niet genoeg. Het is onderdeel van een breder beleid met onder andere aandacht voor bewustwording, een persoonlijke screening, gedragscode (ondertekenen), goede afspraken over taken en bevoegdheden, en een vertrouwenspersoon.

- **Wat gebeurt er met mensen die de aanvraag van een VOG niet ondersteunen?**

Als mensen de aanvraag van een VOG na een gesprek nog steeds niet willen ondersteunen, betekent dat het einde van de samenwerking.

- **Wat gebeurt er met mensen die geen VOG kunnen overleggen?**

Dan vindt er een gesprek plaats om te achterhalen of de reden een belemmering vormt voor het vrijwilligerswerk.

- **Ik heb al een VOG die dit afgelopen jaar is aangevraagd. Mag ik deze ook aanleveren?**

Ja dat mag, mits het gaat om hetzelfde profiel en de VOG maximaal één jaar oud is.

Gedragscode en vrijwilligersreglement

- **Wat is het verschil tussen een gedragscode en het vrijwilligersreglement?**

In het vrijwilligersreglement staat omschreven hoe het vrijwilligerswerk bij UNICEF Nederland is georganiseerd en wat de rechten en de plichten van vrijwilligers zijn. In de gedragscode staat welk gedrag verwacht wordt.

- **Wat gebeurt er met mensen die de gedragscode of het vrijwilligersdocument niet willen ondertekenen?**

Als mensen na een gesprek de gedragscode of het vrijwilligersdocument nog steeds niet willen ondertekenen, betekent dat het einde van de samenwerking.

- **Welke protocollen zijn er om naleving van de gedragscode te kunnen waarborgen?**

Wij hebben een protocol voor het melden van fraude, voor het melden van grensoverschrijdend gedrag (zoals seksuele intimidatie), en voor het melden van misstanden (het betreft hier de klokkenluidersregeling).

- **Wat is een misstand?**

Er is volgens de wet sprake van een vermoeden van een misstand als het om een ernstige zaak gaat, waarbij het maatschappelijk belang in het geding is bij:

- de schending van een wettelijk voorschrift;
- een gevaar voor de volksgezondheid;
- een gevaar voor de veiligheid van personen;
- een gevaar voor de aantasting van het milieu;
- een gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten.

Het vermoeden moet gebaseerd zijn op redelijke gronden.

Vertrouwenspersoon en integriteitscommissie

- **Wat doet een vertrouwenspersoon?**

De vertrouwenspersoon is beschikbaar voor gesprek als je grensoverschrijdend gedrag ervaart. De vertrouwenspersoon luistert en kan je bij staan als je bij de integriteitscommissie melding wilt maken van grensoverschrijdend gedrag.

- **Wat is een integriteitscommissie?**

De integriteitscommissie behandelt meldingen van grensoverschrijdend gedrag. Deze commissie doet onderzoek en adviseert de directeur over eventueel te nemen maatregelen.

Vragen

- **Bij wie kan ik terecht voor aanvullende vragen?**

Marieke Becking (mbecking@unicef.nl) van UNICEF Nederland is het vaste aanspreekpunt voor vrijwilligers voor alle vragen over het integriteitsbeleid.